

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 58/08-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. apríla 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa o sťažnosti M. K., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. S., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 21/1990 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. K. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 21/1990 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Bratislava III **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 21/1990 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. M. K. priznáva finančné zadostučinenie v sume 130 000 Sk (slovom stotridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť M. K. trovy právneho zastúpenia v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) na účet jej právneho zástupcu JUDr. J. S., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 7. februára 2008 prijal na ďalšie konanie sťažnosť M. K., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. S., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 21/1990.

Sťažovateľka uviedla, že 5. februára 1990 podala Okresnému súdu Bratislava–vidiek návrh na začatie konania, ktorým si v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka uplatnila právo na ochranu osobnosti jej zomrelého manžela – P. K., proti odporcovi v 1. rade – O. L., odporcovi v 2. rade – Z., B., a odporcovi v 3. rade – M. Ž., B.

Po reorganizácii sídiel a obvodov súdov, nadobudnutím účinnosti zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 328/1996 Z. z., ktorým sa ustanovujú nové sídla a obvody súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

bola jej právna vec ďalej vedená Okresným súdom Bratislava III, kde je prerokúvaná až do súčasnosti pod sp. zn. 8 C 21/1990.

Príslušný súd v jej právnej veci za obdobie viac ako 17 rokov a 9 mesiacov síce niekoľkokrát nariadil termín pojednávania, niektoré z pojednávaní sa aj reálne uskutočnili, avšak až do súčasnosti nevydal rozhodnutie vo veci samej, ktorým by spor právoplatne ukončil, čo podľa názoru sťažovateľky nemožno hodnotiť ako konanie uskutočnené bez prieťahov, resp. v primeranej lehote, preto je podľa nej nespochybniteľné, že v konečnom dôsledku takýmto zdĺhavým konaním zo strany dotknutého justičného orgánu dochádza k hrubému porušovaniu práva na spravodlivý súdny proces, predovšetkým práva na konanie bez zbytočných prieťahov priznané čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka je presvedčená, že predmetná občiansko-právna vec nie je tak mimoriadne zložitá, aby táto skutočnosť mohla štát pozbaviť zodpovednosti za neprimeranú dĺžku súdneho konania s tým spojeného. Zároveň nemá vedomosť o tom, že by niektorý z účastníkov predmetného civilného procesu konal, resp. nekonal tak, aby to mohlo mať negatívny dopad na plynulosť konania všeobecného súdu v tejto veci.

Okresný súd Bratislava III, ktorého postup sťažovateľka napáda, však podľa nej nie je v predmetnej právnej veci úplne nečinný. Vo veci síce koná, avšak periodicita procesných úkonov sa nedá kvalifikovať ako primeraná s prihliadnutím na celkovú dĺžku trvania konania.

Sťažovateľka doručila Okresnému súdu Bratislava III niekoľko podaní, ktorých obsahom bolo vyjadrenie, že naďalej trvá na podanej žalobe, pričom zároveň urgovala nariadenie termínu pojednávania.

Porušovanie jej ľudských práv navodzuje u sťažovateľky stav právnej neistoty a negatívne vplyva na jej psychický stav. Situácia, v ktorej sa ocitla, jej znižuje možnosti „očistiť“ povest', vážnosť, občiansku česť a dobré meno jej manžela.

Uvedené skutočnosti považuje za dostatočný dôvod aj na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci vydal tento nález:

„V právnej veci navrhovateľky M. K., bytom: B. proti odporcom: 1) rade O. L., bytom: B.; 2) Z., B.; 3) M. Ž., B.; o ochranu osobnosti, vedenej pred Okresným súdom Bratislava III. pod č. k.: 8 C 21/1990, bolo postupom Okresného súdu Bratislava III. porušené právo sťažovateľky – M. K. na prejednanie veci v primeranej lehote, garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vyhláseného pod č. 209/1992 Zb.

Prikazuje sa Okresnému súdu Bratislava III., aby právnu vec navrhovateľky M. K., bytom: ul. B. proti odporcom: 1) rade O. L., bytom: B.; 2) Z., B.; 3) M. Ž., B.; o ochranu osobnosti, vedenú pod č. k.: 8 C 21/1990, prejednal a rozhodol bez zbytočných prietahov.

Slovenská republika, zast. Okresným súdom Bratislava III. je povinná zaplatiť sťažovateľke – M. K. finančné zadosťučinenie vo výške 250.000,- Sk, do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

Slovenská republika, zast. Okresným súdom v Banskej Bystrici je povinná zaplatiť sťažovateľke – M. K. trovy konania a právneho zastúpenia na účet JUDr. J. S., advokáta, B., takisto do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.“

Právny zástupca sťažovateľky ústavnému súdu oznámil, že jeho mandantka netrvá na nariadení ústneho pojednávania.

Predseda Okresného súdu Bratislava III sa k sťažnosti ani k nariadeniu ústneho pojednávania ku dňu prejednávania sťažnosti na ústavnom súde nevyjadril.

Z vyžiadaného spisu Okresného súdu Bratislava–vidiek sp. zn. 8 C 21/90 vyplynulo, že:

Dňa 12. marca 1990 bola podaná žaloba.

Dňa 5. marca 1990 Okresný súd Bratislava–vidiek vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh.

Dňa 21. marca 1990 doručil vyjadrenie k návrhu odporca v 1. rade.

Dňa 7. apríla 1990 doručil vyjadrenie odporca v 3. rade.

Dňa 9. apríla 1990 oznámil odporca v 1. rade mená svedkov, ktorých navrhuje vypočuť.

Dňa 15. mája 1990 Okresný súd Bratislava–vidiek vyzval účastníkov, aby sa vyjadrili k možnosti prikázať vec inému súdu z dôvodu hospodárnosti, pretože 13 svedkov býva v okrese Banská Bystrica.

Dňa 16. mája 1990 do konania vstúpil okresný prokurátor.

Dňa 12. júna 1990 spis bol postúpený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Dňa 18. júna 1990 najvyšší súd spis vrátil Okresnému súdu Bratislava–vidiek ako predčasne podaný.

Dňa 9. augusta 1990 bol spis opätovne zaslaný najvyššiemu súdu.

Dňa 28. augusta 1990 najvyšší súd vrátil spis bez meritórneho rozhodnutia ako predčasne predložený.

Od 29. augusta 1990 do 20. novembra 1990 Okresný súd Bratislava–vidiek urgoval doručujúcu poštu na vrátenie doručeníek z písomností adresovaných svedkom a účastníkom, ktoré vyžadoval najvyšší súd.

Dňa 27. decembra 1990 Okresný súd Bratislava–vidiek vyzval odporcu v 3. rade, aby sa dostavil na súd.

Dňa 25. januára 1991 bol Okresnému súdu Bratislava–vidiek doručený spis z najvyššieho súdu spolu s uznesením sp. zn. Ndc 6/91 z 23. januára 1991, ktorým nevyhovelo návrhu na prikázanie veci Okresnému súdu Banská Bystrica.

Dňa 26. februára 1991 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom boli účastníci prítomní, okrem žalovaného v 3. rade. Pojednávanie bolo odročené na 27. marec 1991.

Dňa 22. marca 1991 K. B. – v likvidácii oznámil Okresnému súdu Bratislava–vidiek požadované údaje.

Dňa 18. marca 1991 Obecný úrad v T. doručil Okresnému súdu Bratislava–vidiek potvrdenie o činnosti p. L.

Dňa 27. marca 1991 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka bola prítomná, z odporcov bol prítomný právny zástupca odporcu v 1. rade a žalovaný v 3. rade. Pojednávanie bolo odročené na 24. apríl 1991.

Dňa 24. apríla 1991 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom neboli prítomní odporcovia. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Dňa 26. októbra 1991 Okresný súd Bratislava–vidiek dožiadanim požiadal Okresný súd Banská Bystrica o vypočutie 13 svedkov.

Dňa 10. decembra 1991 svedok K. S. ospravedlnil neúčast' na výsluchu na Okresnom súde Banská Bystrica zo zdravotných dôvodov.

Dňa 23. januára 1992 na Obecnom úrade v T. bola spísaná zápisnica z výsluchu svedka M. V.

Dňa 23. januára 1992 bola na Obecnom úrade v T. spísaná zápisnica z výsluchu svedkov M. K., M. M., O. S., A. A., J. S., J. M. a J. V.

Dňa 12. februára 1992 bola na Okresnom súde Banská Bystrica spísaná zápisnica o výsluchu svedka J. Š.

Dňa 28. februára 1992 bol spis doručený Okresnému súdu Bratislava–vidiek.

Dňa 19. apríla 1993 bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave.

Dňa 29. apríla 1993 Krajský súd v Bratislave vrátil spis Okresnému súdu Bratislava–vidiek ako nesprávne predložený.

Dňa 15. októbra 1993 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka bola prítomná, odporcovia neboli prítomní, pojednávanie bolo odročené na 29. október 1993, odporcovia mali byť predvolaní pod hrozbou pokuty.

Dňa 29. októbra 1993 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka bola prítomná, odporcovia neboli prítomní, pojednávanie bolo odročené na 12. november 1993.

Dňa 12. novembra 1993 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľka bola prítomná, odporcovia neboli prítomní, pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Dňa 25. septembra 1995 konajúci súd požiadal Oblastný štátny archív B. o oznámenie údajov o JUDr. K.

Dňa 25. septembra 1995 konajúci súd požiadal redakciu časopisu Z. o predloženie fotografie s tým, že túto musí preskúmať Vojenský historický ústav v B.

Dňa 3. novembra 1995 redakcia Z. oznámila konajúcemu súdu, že fotografie nemôže zaslať, pretože originál fotografie nevlastní.

Dňa 6. novembra 1995 Štátny oblastný archív v B. doručil konajúcemu súdu informácie týkajúce sa členstva v K. a zamestnania JUDr. K.

Dňa 11. júna 1996 požiadal konajúci súd Obvodné oddelenie Policajného zboru Slovenskej republiky B. o doručenie zásielky odporcovi M. Ž.

Dňa 18. júla 1996 Obvodné oddelenie Policajného zboru Slovenskej republiky B. oznámilo, že sa zásielku nepodarilo doručiť.

Dňa 2. októbra 1996 sa uskutočnilo pojednávanie, sťažovateľka bola prítomná, odporcovia neboli prítomní, bolo odročené na neurčito.

Dňa 20. októbra 1997 sa uskutočnilo pojednávanie na Okresnom súde Bratislava III (predtým Okresný súd Bratislava–vidiek), účastníci neboli prítomní, bolo odročené na 10. november 1997.

Dňa 17. novembra 1997 sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci neboli prítomní, bolo odročené na 15. december 1997.

Dňa 15. decembra 1997 sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci neboli prítomní, bolo odročené na neurčito.

Dňa 13. októbra 1998 konajúci súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby v lehote 10 dní riadne s určitosťou označil subjekt označený ako žalovaný v 2. rade, keďže nie je zrejmé voči komu uplatňuje sťažovateľka právo na ochranu osobnosti.

Dňa 23. novembra 1998 konajúci súd uznesením č. k. V2- 8C 21/90-147 konanie proti žalovanému v 2. rade zastavil.

Dňa 18. júna 1999 sa uskutočnilo pojednávanie, sťažovateľka nebola prítomná (jej právna zástupkyňa E. Š. bola prítomná), odporcovia neboli prítomní, bolo odročené na neurčito.

Dňa 12. septembra 2000 sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci neboli prítomní, bolo odročené na 20. októbra 2000.

Dňa 14. marca 2001 konajúci súd vyzval rádio F. na doručenie súdnej zásielky odporcovi M. Ž.

Dňa 26. marca 2001 doručil ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní zo zdravotných dôvodov žalovaný v 1. rade.

Dňa 2. mája 2001 sa uskutočnilo pojednávanie, sťažovateľka nebola prítomná, prítomná bola jej právna zástupkyňa, odporcovia neboli prítomní, bolo odročené na neurčito.

Dňa 30. augusta 2001 konajúci súd vyzval rádio F. na doručenie súdnej zásielky M. Ž.

Dňa 9. novembra 2001 sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci neboli prítomní, bolo odročené na 25. január 2002.

Dňa 20. decembra 2001 konajúci súd vyzval rádio F. na doručenie súdnej zásielky M. Ž.

Dňa 25. januára 2002 sa uskutočnilo pojednávanie, prítomná bola právna zástupkyňa sťažovateľky, bolo odročené na 20. marec 2002.

Dňa 6. februára 2002 konajúci súd vyzval rádio F. na doručenie súdnej zásielky M. Ž.

Dňa 18. februára 2002 ospravedlnil neúčasť na pojednávaní odporca v 1. rade, pretože z dôvodu ťažkej choroby nemôže cestovať.

Dňa 20. marca 2002 sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci neboli prítomní, bolo odročené na 17. máj 2002.

Dňa 8. apríla 2002 konajúci súd vyzval rádio F. na doručenie súdnej zásielky M. Ž.

Dňa 17. mája 2002 sa uskutočnilo pojednávanie, prítomná bola právna zástupkyňa sťažovateľky, bolo odročené na 13. september 2002.

Dňa 23. augusta 2002 konajúci súd vyzval rádio F. na doručenie súdnej zásielky M. Ž.

Dňa 16. októbra 2002 sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci neboli prítomní, bolo odročené na neurčito.

Dňa 2. decembra 2004 konajúci súd požiadal Miestne oddelenie Policajného zboru N. o prešetrenie pobytu a zistenie zamestnávateľa M. Ž.

Dňa 28. decembra 2004 Okresné riaditeľstvo Policajného zboru B. oznámilo, že M. Ž. býva v B., ale toho času je v zahraničí.

Dňa 18. februára 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci neboli prítomní, bolo odročené na neurčito.

Dňa 14. júna 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci neboli prítomní, bolo odročené na 4. október 2006.

Dňa 4. októbra 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci neboli prítomní, bolo odročené na 24. november 2006.

Dňa 31. mája 2007 register obyvateľov Slovenskej republiky oznámil adresu trvalého pobytu M. Ž. – B.

Dňa 7. novembra 2007 sa uskutočnilo pojednávanie, účastníci neboli prítomní, bolo odročené na 30. január 2008.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom v konaní Okresného súdu Bratislava III vedenom pod sp. zn. 8 C 21/1990.

Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd vychádza zo svojej stabilnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“ (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom

predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (I. ÚS 10/98, II. ÚS 210/03).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú 1) právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, 2) správanie účastníka konania a 3) postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

V prvom rade však ústavný súd konštatuje, že predmetom posúdenia je občianskoprávne konanie, ktoré sa síce začalo 12. marca 1990, avšak vzhľadom na to, že zákon o ústavnom súde nadobudol účinnosť 15. februára 1993 a neobsahuje ustanovenie o spätnej pôsobnosti, relevantné obdobie, v ktorom možno skúmať, či došlo alebo nedošlo k zbytočným priet'ahom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, sa začína od 15. februára 1993. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že ak aj nie je v zásade oprávnený skúmať a rozhodnúť o porušení základných práv pred 15. februárom 1993, neznamená to, že pri celkovom hodnotení, či za obdobie, ktoré od 15. februára 1993 uplynulo, došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nemôže tiež zohľadniť stav konania k uvedenému dátumu (IV. ÚS 277/04).

Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti veci ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že v konaní konajúceho súdu vedenom pod sp. zn. 8 C 21/1990 ide o návrh sťažovateľky na ochranu osobnosti jej manžela. Ústavný súd konštatuje že návrhy tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto ich z právneho hľadiska nemožno považovať za zložité. Zo skutkového hľadiska, keďže predmetom dokazovania bola udalosť spred päťdesiatich rokov, si sťažovateľkina vec vyžiadala zložitejší proces dokazovania (okrem vypočutia väčšieho počtu svedkov, z ktorých väčšina nebývala v obvode konajúceho súdu a konajúci súd si ich svedecké výpovede musel obstarávať prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu Banská Bystrica, aj dopytom na archívy a Vojenský historický ústav v B.). K faktickej zložitosti prispela aj skutočnosť, že okruh účastníkov na strane odporcov sa v priebehu konania menil.

Pri hodnotení postupu konajúceho súdu ústavný súd vyhodnotil tieto obdobia:

a) Žaloba bola podaná 12. marca 1990. Po doručení žaloby okresný súd začal obratom robiť vo veci úkony (vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku, vyzval odporcov na vyjadrenie sa k žalobe a tiež k možnosti prikázať vec inému súdu z dôvodu hospodárnosti). Dňa 12. júna 1990 bol spis postúpený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o prikázaní veci inému súdu z dôvodu hospodárnosti. Spis bol okresnému súdu vrátený 18. júna 1990 ako predčasne podaný. Meritórne najvyšší súd o návrhu konajúceho súdu rozhodol uznesením sp. zn. N dc 6/91 z 23. januára 1991. Spis bol konajúcemu súdu vrátený 25. januára 1991. Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 26. februára 1991. Ďalšie, až do októbra 1991 boli nariaďované v krátkom časovom slede za ním. Konanie konajúceho súdu v tomto období nemožno považovať za také, v ktorom by konal so zbytočnými priet'ahmi.

b) Od októbra 1991 do februára 1992 sa spis nachádzal na Okresnom súde Banská Bystrica z dôvodu vypočúvania svedkov dožiadaným súdom.

c) V období od februára 1992 do októbra 1993 bol konajúci súd absolútne nečinný (jediný úkon súdu v tomto období bolo predloženie spisu Krajskému súdu v Bratislave, ktorý mu ho následne v apríli 1993 vrátil ako nesprávne predložený).

d) V období od pojednávania konaného 12. novembra 1993 až do meritórneho rozhodnutia 18. januára 2008 konajúci súd síce vykonával dokazovanie, jeho úkony boli však poznačené nízkou efektívnosťou. Do tohto obdobia spadá aj 11 nariadených pojednávaní, ktorých sa sťažovateľka ani jej právny zástupca nezúčastnili, konajúci súd však na zabezpečenie ich účasti nepoužil poriadkové opatrenie podľa § 53 Občianskeho súdneho poriadku.

Dňa 30. januára 2008 konajúci súd vo veci meritórne rozhodol. Rozsudkom žalobu zamietol. Rozsudok dosiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Z celkového pohľadu podľa názoru ústavného súdu občianske súdne konanie aj s prihliadnutím na predmet sporu, ktoré trvá tak dlho, možno už len na základe jeho posúdenia v globále považovať za nezlučiteľné s imperatívom vyjadreným v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Takáto zdĺhavosť konania predlžuje stav právnej neistoty dotknutej osoby do tej miery, že sa jej právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, teda ho aj ohrozuje vo svojej podstate (mutatis mutandis I. ÚS 39/00).

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že konajúci súd sa za viac ako 17 rokov nedokázal vysporiadať s právnou vecou vedenou pod sp. zn. 8 C 21/1990 tak, aby jeho postup efektívne smeroval k meritórnemu rozhodnutiu a ukončeniu stavu právnej neistoty sťažovateľky.

Ústavný súd preto rozhodol, že v konaní vedenom konajúcim súdom pod sp. zn. 8 C 21/1990 bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Sťažovateľka požadovala priznanie primeraného finančného zadost'účinenia v sume 250 000 Sk.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocit'ovanej v dôsledku zbytočných prier'ahov.

Hoci ústavný súd prikázal Okresnému súdu Bratislava III, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prier'ahov, je toho názoru, že porušenie základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto právomoci. Preto považoval za potrebné rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na celkovú dobu nečinnosti konajúceho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 21/1990, berúc do úvahy skutočnosť, že s'ťažovateľka sa o doterajšiu dĺžku konania aj sama čiastočne pričiniła, a zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 130 000 Sk s'ťažovateľke za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd s'ťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných predpisov. Hoci okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom 30. januára 2008, v čase rozhodovania ústavného súdu nebol ešte právoplatný, preto ústavný súd vo svojom rozhodnutí prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prier'ahov.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd priznal s'ťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v celkovej sume 6 296 Sk, a to za dva úkony právnej služby po 2 970 Sk (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie s'ťažnosti) a dvakrát náhradu režijného paušálu po

178 Sk (podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), ktoré zaviazal uhradiť okresný súd.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2008